

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

LIFE INTEGRUOTASIS PROJEKTAS
„NATURA 2000 TINKLO VALDYMO OPTIMIZAVIMAS LIETUVOJE“
LIFE-IP-PAF-NATURALIT Nr. LIFE16 IPE/LT/016

**BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIOS TERITORIJOS
„GUDMONIŠKĖS PELKĖ“ (KODAS LTKEL0015) IR
GUDMONIŠKĖS BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO
GAMTOTVARKOS PLANAS**

Vilnius, 2026

PLANAVIMO DOKUMENTAS	BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIOS TERITORIJOS „GUDMONIŠKĖS PELKĖ“ (KODAS LTKEL0015) IR GUDMONIŠKĖS BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO GAMTOTVARKOS PLANAS
PLANUOJAMA TERITORIJA	Buveinių apsaugai svarbi teritorija „Gudmoniškės pelkė“ (kodas LTKEL0015) ir Gudmoniškės botaninis-zoologinis draustinis, Kelmės, Šiaulių rajono savivaldybės.
GAMTOTVARKOS PLANO TIKSLAS	Atkurti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių apsaugos būklę: 7140, Tarpinės pelkės ir liūnai (ne mažesniame kaip 0,68 ha plote), 7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės (ne mažesniame kaip 0,2 ha plote), 7230, Šarmingos žemapelkės (ne mažesniame kaip 2,8 ha plote), 9080, *Pelkėti lapuočių miškai (ne mažesniame kaip 3 ha plote), auksuotosios šaškytės buvinę (ne mažesniame kaip 2,2 ha plote).
PROJEKTAS	LIFE integruotasis projektas „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“, Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT)
PROJEKTO FINANSAVIMAS	Europos Sąjungos Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos
PLANO ORGANIZATORIUS	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius, tel. +370 659 29483, el. paštas vstt@vstt.lt , interneto svetainės adresas https://vstt.lrv.lt/
PLANO RENGĖJAS	Žemaitijos saugomų teritorijų direkcija, Dumbrių g. 3, 88324 Ožtakiai, Varnių sen., Telšių raj. sav., tel. +370 444 47415, el. paštas zemaitija@saugoma.lt , interneto svetainės adresas https://zemaitijosstd.lrv.lt Gamtotvarkos plano ekspertai ir konsultantai: Nerijus Žitkevičius Dalytė Matulevičiūtė Egidijus Žalneravičius Informacijos apie priemones valstybiniuose miškuose rengėjas: Valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdija, Pramonės pr. 11A, Kaunas, tel. +370 5 273 4021, el. paštas info@vmu.lt , interneto svetainės adresas https://vmu.lt/
RENGIMO PAGRINDAS	Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos įgyvendinamo projekto „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“ Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT) veikla, skirta gamtotvarkos planavimo proceso peržiūrai ir tobulinimui

TURINYS

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS	4
II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS	8
III. INFORMACIJA APIE PRIEMONES VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE	16
IV. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI SUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI	20
V. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA	21
VI. PRIEDAI.....	21

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS

1. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – BAST) „Gudmoniškės pelkė“ (kodas LTKEL0015) ir Gudmoniškės botaninio-zoologinio draustinio (toliau – Draustinis) gamtotvarkos planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų, tikslinių programų ir veiksmų planų rengimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. D1-180 „Dėl Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų, tikslinių programų ir veiksmų planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

2. BAST „Gudmoniškės pelkė“ ir Draustinis (toliau – Teritorija) yra Kelmės rajono savivaldybėje, Šaukėnų seniūnijoje ir Šiaulių rajono savivaldybėje, Bubių seniūnijoje ir patenka į Kurtuvėnų regioninį parką. Teritorijos, kuriai parengtas Planas, plotas yra 109,36 ha. Teritorija, kaip ir Draustinis, priskirta Žemaitijos saugomų teritorijų direkcijos (toliau – Direkcija) priežiūrai.

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ Gudmoniškės pelkė įtraukta į BAST sąrašą. Apsaugos tiksluose įvardintos vertybės (įskaitant jų būklės vertinimą ir apsaugos tikslus) bei kitos gamtos vertybės, įtrauktos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašą ir pažymėtos Saugomų rūšių informacinėje sistemoje (toliau – SRIS) pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Informacija apie saugomas gamtos vertybes.

Eil. Nr.	Vertybė	Apsaugos statusas	Vertybės būklė	Apsaugos tikslas	Specifinės kriterijų vertės Teritorijoje
1.	7140, Tarpinės pelkės ir liūnai	BD I	Bloga	Bendras buveinės „7140, Tarpinės pelkės ir liūnai“ apsaugos tikslo plotas yra 4,3 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę.	Paplitęs buveinės potipis „7140a, Kimininės tarpinės pelkės ir liūnai“. Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
2.	7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	BD I	Bloga	Bendras buveinės „7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės“ apsaugos tikslo plotas yra 0,2 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę.	Paplitęs buveinės potipis „7160b, Šaltininės žemapelkės“. Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
3.	7230, Šarmingos žemapelkės	BD I	Bloga	Bendras buveinės „7230, Šarmingos žemapelkės“ apsaugos tikslo plotas yra 2,8 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.

4.	9080, *Pelkėti lapuočių miškai	BD I	Bloga	Bendras buveinės „9080, *Pelkėti lapuočių miškai“ apsaugos tikslo plotas yra 3 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
5.	Auksuotoji šaškytė (<i>Euphydryas aurinia</i>)	BD II, SRS	Bloga	Bendras auksuotajai šaškytei tinkamos buveinės apsaugos tikslo plotas yra 2,2 ha, kuriame reikia atkurti gerą buveinės būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
6.	Rudakis satyriukas (<i>Coenonympha hero</i>)	BD IV, SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
7.	Pievinis satyriukas (<i>Coenonympha tullia</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
8.	Akiuotasis satyras (<i>Lopinga achine</i>)	BD IV, SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
9.	Tamsioji šaškytė (<i>Melitaea diamina</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
10.	Keturdantė suktenė (<i>Vertigo geyeri</i>)	BD II, SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		

11.	Ūdra (<i>Lutra lutra</i>)	BD II, SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
12.	Raiboji gegūnė (<i>Dactylorhiza cruenta</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
13.	Gelsvoji gegūnė (<i>Dactylorhiza ochroleuca</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
14.	Siauralapė gegūnė (<i>Dactylorhiza traunsteineri</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
15.	Dvilapis purvuolis (<i>Liparis loeselii</i>)	BD II, SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
16.	Vienalapis gedutis (<i>Malaxis monophyllos</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
17.	Paprastoji tuklė (<i>Pinguicula vulgaris</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
18.	Raktažolė pelenėlė (<i>Primula farinosa</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje,		

			nėra duomenų apie rūšies gausą		
19.	Melsvasis mėlitas (<i>Sesleria caerulea</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
20.	Daugiametis patvenis (<i>Swertia perennis</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
21.	Pūkuotoji apuokė (<i>Trichocolea tomentella</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		

Sutrumpinimai: BD – 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, I, II, IV priedai;

SRS – Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašas (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.219902/asr>);

GAB – Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių geros apsaugos būklės kriterijai.

Pastaba: paryškinti vertybių pavadinimai, nurodyti apsaugos tiksluose.

4. Bendras Teritorijos plotas yra 109,36 ha, iš kurių 56,52 ha yra valstybiniai miškai, valdomi valstybinės žemės patikėtinio valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – VĮ VMU) Kuršėnų regioninio padalinio. 1,99 ha valstybinės žemės valdoma valstybinės žemės patikėtinio Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT). Likusi dalis yra privačios nuosavybės teise valdoma žemė. Visos Teritorijos žemėnaudos tipai ir užimami plotai pateikiami 2 lentelėje.

2 lentelė. Žemėnaudos pasiskirstymas

Žemėnauda	Plotas, ha
Dirbama žemė	0,03
Ganyklos arba pievos	1,04
Kirtavietė	0,93
Medžių, krūmų želdiniai	1,42
Miškas	1,16
Miško aikštė	2,02
Miško laukymė	15,15

Miško pelkė	1,13
Miško želdiniai	2,12
Pelkės	1,6
Savaiminis medynas	79,87
Sodai	1
Upeliai, kanalai, drenažo grioviai	0,71
Kita	0,36
Viso	109,36

5. Pagrindinės grėsmės įtakojančios buveinių būklę – dėl sutrikdyto hidrologinio režimo ir vykstančios sukcesijos pelkių buveinės apauga sumedėjusia augalija, keičiasi būdingos žolinės augalijos sudėtis. Dėl to kyla grėsmė buveinėms bei jose aptinkamoms saugomoms augalų ir gyvūnų rūšims. Atviros miško laukymės, kurios svarbios biologinės įvairovės požiūriu, užauga sumedėjusia augalija, žolių arde ima dominuoti nitrofilinės rūšys, kurios sudaro beveik monodominantinius žolynus.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus 8 skirsnio 69 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, 18 skirsnio 79 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos botaniniuose-zoologiniuose draustiniuose, 23 skirsnio 84 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos valstybiniuose parkuose, VI skyriaus 3 skirsnio 95 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos miško žemėje, 4 skirsnio 96 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos natūraliose pievose ir ganyklose bei 6–8 skirsnių 98–100 straipsniuose nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos paviršiniuose vandens telkiniuose, jų apsaugos zonose ir apsaugos juostose, 9 skirsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos pelkėse ir šaltinyuose, taip pat Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto, kuris reglamentuoja, kad bet kokie projektai dėl planuojamos ūkinės veiklos būtų įvertinti Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo nustatyta tvarka, įvertinant ar numatoma veikla gali daryti reikšmingą poveikį „Natura 2000“ teritorijoje saugomoms gamtinėms vertybėms, nuostatos užtikrina BAST aptinkamų Europos Bendrijos (toliau – EB) svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių apsaugą.

II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS

6. Plano tikslas – atkurti palankią EB svarbos natūralių buveinių apsaugos būklę: 7140, Tarpinės pelkės ir liūnai (ne mažesniame kaip 0,68 ha plote), 7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės (ne mažesniame kaip 0,2 ha plote), 7230, Šarmingos žemapelkės (ne mažesniame kaip 2,8 ha plote), 9080, *Pelkėti lapuočių miškai (ne mažiau kaip 3 ha plote), EB svarbos rūšies auksuotosios šaškytės buveinę (ne mažesniame kaip 2,2 ha plote), taip pat sudaryti palankias sąlygas kitoms saugomos rūšims.

3 lentelė. Priemonių įgyvendinimo planas (uždaviniai nurodyti prioriteto tvarka)

Plano uždavinys	Priemonės pavadinimas	Tvarkymo ploto Nr.	Atsakinga institucija	Priemonės įvykdymo periodiškumas
1. Atkurti hidrologinį režimą	1.1. Parengti hidrologinio režimo atkūrimo projektą	Visa Teritorija	Direkcija	I metai
	1.2. Įgyvendinti hidrologinio režimo atkūrimo projektą	Visa Teritorija	Direkcija, VĮ VMU	I–II metai
2. Atkurti ir palaikyti būdingą pelkių augalijos ir saugomų rūšių buveinių struktūrą	2.1. Kirsti sumedėjusią augaliją, biomasę pašalinti iš Teritorijos	1, 1a, 2, 2a, 3a, 8, 10 (4, 4a, 9)	VĮ VMU, Direkcija	II metai
	2.2. Pjauti žolinę augaliją, (1,1a – mozaikinis šienavimas) ir krūmų atžalas, biomasę pašalinti iš Teritorijos	1, 1a, 2, 2a, 3a, 8, 10 (4, 4a, 9)	Direkcija, VĮ VMU	Kasmet
3. Atverti ir palaikyti atviras miško laukymes	3.1. Kirsti sumedėjusią augaliją, biomasę pašalinti iš Teritorijos	5ab, 5b, 6b, 7b	VĮ VMU, Direkcija	I metai
	3.2. Šienauti, biomasę pašalinti iš Teritorijos	5ab, 5b, 6b, 7b	Direkcija, VĮ VMU	Kasmet

7. Informacija apie priemonių įgyvendinimą.

Tvarkymo plotuose Nr. 5ab, 5b, 6b, 7b nėra kartografuotų buveinių ir apsaugos tikslai nenustatyti, tačiau į šiuos tvarkymo plotus patenkančios miško laukymės yra svarbios biologinės įvairovės požiūriu kaip atviros pievinės buveinės.

Indeksas „a“ prie tvarkymo ploto numerio reiškia, kad jis yra privačios nuosavybės teise valdomoje žemėje (fizinio arba juridinio asmens).

1.1.–1.2. priemonės, visa Teritorija. Rengiant hidrologinio režimo atkūrimo projektą, reikėtų vertinti visą teritoriją, todėl tvarkymo plotas neišskirtas. Šio projekto rengimo metu įvertinama, kokią įtaką EB svarbos buveinėms 7140, Tarpinės pelkės ir liūnai, 7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 7230, Šarmingos žemapelkės ir 9080, *Pelkėti lapuočių miškai turės siūlomas tvenkimas, taip pat, kaip tai gali paveikti gretimų sklypus, ar kertami medžiai gali būti panaudojami patvankų statybai, vandens lygio matavimo šulinėlių vieta (vandens lygio monitoringui) ir kt. Pirmiausia parengiamas ir įvertinamas hidrologinio režimo atkūrimo projektas. Įvertinama, ar sekančiais metais gali vykti kirtimai kartu su hidrologinio režimo atkūrimo projekto įgyvendinimu, ar pirmiausia turi vykti kirtimo darbai.

Siektina, kad tarp kirtimo darbų ir hidrologinio režimo atkūrimo projekto įgyvendinimo būtų kuo trumpesnis laikotarpis, kad aukštesnis vandens lygis sumažintų atžalų ataugimo tikimybę.

2.1. priemonė, 1, 1a, 2, 2a, 3a, 4, 4a, 8, 9, 10 tvarkymo plotai. Tvarkymo plotuose Nr. 1, 1a, 2, 2a, 3a, 8, 10 kertama visa sumedėjusi augalija išskyrus pelkinių ekologinių formų pušis ir medžius su mikrobuveinėmis, bendras sumedėjusios augalijos padengimas tvarkymo plotuose neturi sudaryti daugiau kaip 5%. Siekiant kuo mažesnio beržų atžėlimo, jie kertami 2 būdais, priklausomai nuo kamieno skersmens krūtinės aukštyje (1,3 m, toliau – KA) ir šakojimosi aukščio: 1) jei kamieno skersmuo (KA) yra <7 cm ir jis šakojasi $>1,3$ m aukštyje, kertama 1,3 m aukštyje; 2) jei kamieno skersmuo (KA) yra ≥ 7 cm arba kamienas šakojasi žemesniame nei 1,3 m aukštyje, kertama kuo žemiau pelkės paviršiaus, kelmą papildomai pažeidžiant – perpjaunant vertikaliai (kelmus iki 10 cm skersmens – 1 kartą, storesnius – 2 kartus, pjaunant kryžmai) kiek įmanoma giliau. Kiti medžiai ir krūmai (daugiausia paprastosios pušys) kertami įprastai, kuo arčiau dirvožemio paviršiaus, kad vėliau kelmai netrukdytų šienauti. Maži (iki 0,5 m) medeliai ir krūmai gali būti išraunami, rovimą palengvinant stambiausių šaknų nukapojimu. Rovimo darbus galima vykdyti neatsižvelgiant į sezoną, tačiau tinkamiausias laikas mažiems berželiams rauti yra rugpjūčio–spalio mėn., kol medeliai dar su lapais. Tinkamiausios sąlygos kirtimo darbams yra esant išalui, tačiau jis dažnai nesusiformuoja. Todėl darbus galima atlikti liepos ir rugpjūčio mėnesiais, kada pelkėse būna žemiausias gruntinio vandens lygis (darbus galima pradėti nuo liepos 16 d.). Tai ne tik palengvina darbus, bet ir sumažina grunto pažaidų tikimybę. Kirtimo darbus atlikti rankiniu būdu, o biomasei šalinti galima naudoti gruntą tausojančią techniką, pagal poreikį klampiausiose ir įvažiavimo vietose įrengiant valksmus. Buveinėse neturėtų likti gilesnių nei 20 cm gylio provėžų. Nukirstų medžių ir krūmų biomasė turi būti pašalinta iš tvarkymo plotų. Kirtimo darbai gali būti vykdomi iki kovo 1 d.

Atžalų kirtimui papildoma priemonė nenumatoma, nes jos bus nupjaunamos ir pašalinamos atliekant žolinės augalijos pjovimo darbus (2.2. priemonė).

Tvarkymo plotuose Nr. 4, 4a ir 9 inventorizuota 7140, Tarpinių pelkių ir liūnų buveinė, tačiau šiuo metu šie plotai yra apaugę apie 40–60 metų amžiaus medynais, kuriuose vyrauja beržai. Atsižvelgiant į pažengusią sukcesiją ir susiformavusį medyną, vienkartinis jo iškirtimas nebūtų racionalus sprendimas, nes tam reikėtų didelių išteklių, o pašalinus medyną tikėtinas intensyvus medžių ir krūmų atžėlimas, todėl buveinei palaikyti vėliau būtų reikalingos ilgalaikės ir reguliarios gamtotvarkos priemonės. Todėl siūloma šiuose tvarkymo plotuose aktyvių buveinės atkūrimo priemonių netaikyti ir plotus palikti natūraliai raidai.

Vis dėlto, jeigu miško valdytojas turėtų galimybę ir įsipareigotų užtikrinti ilgalaikį buveinės atkūrimą ir palaikymą – pašalinti medyną, vėliau reguliariai šalinti atžėlusią sumedėjusią augaliją ir šienauti pagal šiame Plane pateiktus 2.1 ir 2.2 priemonių aprašymus, siekiant užkirsti kelią pakartotiniam ploto apaugimui, galėtų būti svarstomas medyno pašalinimas ir 7140, Tarpinių pelkių ir liūnų buveinės atkūrimas.

2.2. priemonė, 1, 1a, 2, 2a, 3a, 4, 4a, 8, 9, 10 tvarkymo plotai. Tvarkymo plotuose Nr. 1, 1a, 8 reikšmingą neigiamą įtaką buveinėms ir jose aptinkamoms saugomoms rūšims turi melsvosios melvenės (*Molinia caerulea*) gausa. Pastaroji rūšis ekspansyviai plinta, keičia buveinių struktūrą, išgarina daug vandens, stelbia kitas, ypač jautrias saugomas augalų rūšis bei skatina tankaus nesuirusių augalų liekanų sluoksnio formavimąsi. Melsvosios melvenės gausiai išplitusios labiausiai

nusausėjusiose pelkės pakraščiuose, o jų kontrolei ir naikinimui reikalingas reguliarus šienavimas. Kadangi melsvosios melvenės sparčiai plinta, tikslią tvarkymo plotų dalį su gausiai augančia pastarąja rūšimi reikia nustatyti ir paženklinti prieš gamtotvarkos darbus. Šiose tvarkymo plotų dalyse vykdomas viso ploto šienavimas, o melsvasias melvenes reikia pjauti kuo žemiau. Tankiai melsvosiosmis melvenėmis apaugusios tvarkymo plotų Nr. 1, 1a, 8 dalys bei tvarkymo plotai Nr. 2, 2a, 3a, 10 (jeigu būtų nuspręsta tvarkyti ir 4, 4a, 9), šienaujami ištisai. Optimalus šienavimo laikas – liepos mėnuo. Šienaujama rankiniu būdu arba lengvu motobloku. Nupjauta žolė turi būti pašalinta iš tvarkymo plotų.

Likusiose tvarkymo plotų Nr. 1, 1a ir 8 dalyse, kur melsvosios melvenės gausumas yra mažesnis ir siekiama išsaugoti auksuotosios šaškytės mitybinius augalus, taikomas mozaikinis šienavimas. Mozaikinio šienavimo schema sudaroma prieš atliekant gamtotvarkos darbus, kada nustatomos ir naikintinos melsvosios melvenės vietos. Kad nenušienauti fragmentai būtų tolygiai pasiskirstę, tvarkymo plotai atskirai suskirstomi į 9 dalis, iš kurių 3 dalys kasmet paliekamos nenušienautos. Paliktos dalys neturi susisiekti ir kasmet turi būti vis kitoje vietoje, kad kiekviena iš 9 ploto dalių būtų nušienauta kartą per 3 metus. Kasmet vis kitoje vietoje turi būti paliekama apie 30 proc. nenušienauto ploto. Reikia stengtis, kad mozaikiniame šienavime suskirstytoje dalyse būtų kiek įmanoma tolygesnis auksuotosios šaškytės mitybinio augalo, pievinės miegalės (*Succisa pratensis*), pasiskirstymas. Šienaujama liepos mėn. Rekomenduojamas rankinis šienavimas arba šienavimas lengvu motobloku. Nušienauta biomasė turi būti išdžiovinama ir iš tvarkymo plotų pašalinama.

3.1 priemonė, 5ab, 5b, 6b, 7b tvarkymo plotai. Tvarkymo plotuose Nr. 5ab, 5b, 6b, 7b esančiose miško laukymėse nėra inventorizuotų EB svarbos buveinių ar rūšių buveinių, tačiau šios atviros vietos yra svarbios biologinės įvairovės požiūriu. Šiuo metu miško laukymės apauga medžiais ir krūmais, daugiausia pušimis ir beržais, drėgnesnėse vietose karklais, todėl svarbu šalinti perteklinę sumedėjusią augaliją ir pievas atverti. Tvarkymo plotuose galima palikti ekologiniu požiūriu vertingus pavienius stambesnius medžius ir jų grupes, taip pat laukinius vaismedžius (miškinės obelis (*Malus sylvestris*), miškinės kiaušės (*Pyrus communis* ssp. *pyraster*)), tačiau bendras jų projekcinis padengimas neturėtų sudaryti daugiau kaip 10%. Visa likusi sumedėjusi augalija turi būti pašalinama. Vietos situacijos įvertinimas bei kertamų, paliekamų krūmų ir medžių poreikiai nustatomi prieš priemonės įgyvendinimą. Išskirtas 6b tvarkymo plotas siekia 7,27 ha, tačiau šiuo metu tvarkymo darbai numatomi tik 1,3 ha plote. Likusios teritorijos (5,97 ha) tvarkymo apimtys bus nustatytos atlikus miškų inventorizaciją, įvertinus šalintinos sumedėjusios augalijos kiekį ir patikslinus lėšų poreikį. Dėl šių priežasčių 6b tvarkymo ploto ribos ir numatomos tvarkymo priemonės ateityje gali būti koreguojamos.

Sumedėjusią augaliją kirsti kuo arčiau žemės paviršiaus, kad kelmai vėliau netrukdytų šienavimo darbams. Lapuočių kelmus papildomai įpjauti ar kitaip kuo labiau pažeisti, kad ataugtų kuo mažiau atžalų. Esant galimybei rekomenduojama nupjautų medžių ir kūmų kelmus frezuoti, siekiant mažesnio atžalų ataugimo. Visa nukirsta biomasė iš tvarkymo plotų turi būti išvežama. Esant aukštam vandens lygiui ir neturint galimybių biomasės išvežimui, ji gali būti paliekama. Kirtimo darbus, biomasės šalinimą vykdyti nuo liepos 16 d. iki kovo 1 d., rankiniu būdu ar specialia technika, siekiant kuo mažesnio neigiamo poveikio (nepalikant gilių provėžų). Atžalų kirtimui papildoma priemonė nenumatoma, nes atžalos pašalinamos šienaujant.

3.2 priemonė, 5ab, 5b, 6b, 7b tvarkymo plotai. Dėl apleidimo miško laukymėse esančiose pievinėse bendrijose įsigali nitrofilinės rūšys, daugiausia krūminiai builiai (*Anthriscus sylvestris*), paprastosios garšvos (*Aegopodium podagraria*) ir didžiosios dilgėlės (*Urtica dioica*). Viename miško laukymės plote plinta invazinė rūšis – gausialapis lubinas (*Lupinus polyphyllus*). Todėl, siekiant padidinti pievų rūšinę sudėtį ir kontroliuoti gausialapio lubino plitimą, svarbus reguliarus šienavimas. Tvarkymo plote Nr. 6b esančiose miško laukymėse, atsižvelgiant į esamas trofines sąlygas ir taikant tinkamas gamtotvarkos priemones, didžiausia tikimybė susiformuoti 6120, Karbonatinių smėlynų pievų, 6210, Stepinių pievų ir 6270, Rūšių turtingų smilgynų buveinėms, o tvarkymo plotuose Nr. 5ab, 5b ir 7b – 6410, Melvenynų, 6430, Eutrofinių aukštųjų žolynų arba 6510, Šienaujamų mezofitų pievų buveinėms.

Atsižvelgiant į pievų mikroreljefą, pirmaisiais metais pradedant vykdyti priemonę, galima išlyginti pievose esančius susiformavusius žemių kupstus, jeigu jie trukdo šienavimo darbams. Kupstai lyginami iki žemės paviršiaus. Jeigu kupstai lyginami mulčeriu kartu smulkinant žolinę augaliją, pirmą kartą nupjauta ir susmulkinta biomasė gali būti paliekama. Vėlesniais metais šienaujama įprastai, ūkiniu požiūriu palankiausiu metu. Tvarkymo plote Nr. 6b šienaujama kasmet, tvarkymo plotuose Nr. 5ab, 5b ir 7b siūloma šienauti kas 2–3 metus, tačiau esant galimybėms galima šienauti ir kasmet. Palankiausias šienavimo laikas – nuo birželio mėn. vidurio iki liepos mėn. vidurio. Neturint galimybių šienauti šiuo laikotarpiu, galima šienauti vėliau, po liepos mėn. vidurio. Nupjauta žolė turi būti paliekama išdžiūti, o vėliau visa biomasė išvežta iš tvarkymo ploto. Prieš įgyvendinant priemonę, pirmiausia turi būti įgyvendinta priemonė Nr. 3.1.

Buveinėje 9080, *Pelkėti lapuočių miškai aktyvių tvarkymo priemonių nesiūloma, todėl tvarkymo plotas neišskiriamas. Svarbiausia nebloginti buveinės būklės, palikti negyvą medieną, medžius su mikrobuveinėmis. Vykdomi tik specialieji kirtimai, reikalingi buveinių palankiai būklei palaikyti.

Numatomos priemonės turės teigiamos įtakos ir kitoms saugomoms vertybėms Teritorijoje.

4 lentelė. Informacija apie tvarkymo plotus

Tvarkymo ploto Nr.	Tvarkytinas plotas, ha	EB svarbos natūralios buveinės kodas, jos užimamas plotas (ha) pažymint, kurioms buveinėms nustatyti apsaugos tikslai)	Saugomos rūšys, rūšies buveinės užimamas plotas ar individų skaičius (pažymint, kurios rūšys yra EB svarbos ir kurioms nustatyti apsaugos tikslai)	Žemės nuosavybės forma (valstybinė ar privati), valstybinės žemės valdytojai (jei valdytojas VĮ Valstybinių miškų urėdija, - įrašomas ir regioninis padalinys)	Žemės naudmenos, jų užimami plotai, (ha)	Miškų kvartalų ir sklypų Nr., miško grupė	Gamtinės sąlygos ir kitos tvarkymui svarbios aplinkybės
1	1,22	7140a (0,30); 7230 (0,89)	Auksuotoji šaškytė (0,45) Keturdantė suktenė; Rudakis satyriukas; Raktažolė pelenėlė	Valstybinė, VĮ VMU Kuršėnų regioninis padalinys	Miškas (0,39); Pelkės (0,78); Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,05)	21 (56, 57, 105)	Šlapia
1a	2,06	7160b (0,26); 7230 (1,50)	Auksuotoji šaškytė (1,86); Daugiametis patvenis; Dvilapis purvuolis; Gelsvoji gegūnė; Keturdantė suktenė; Melsvasis mėlitas; Paprastoji tuklė; Pievinis satyriukas; Raiboji gegūnė; Raktažolė pelenėlė; Rudakis satyriukas; Siauralapė gegūnė ; Tamsioji šaškytė; Vienalapis gedutis	Privati	Miškas (0,25); Pelkės (1,81)	21 (46, 48, 106)	Šlapia

2	0,18	7140a (0,17)	Raiboji gegūnė; Rudakis satyriukas	Valstybinė, VĮ VMU Kuršėnų regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (0,01); Pelnės (0,17)	21 (58, 101)	Šlapia
2a	0,53	7140a (0,43)	Melsvasis mėlitas; Raiboji gegūnė; Rudakis satyriukas	Privati	Ganyklos arba pievos (0,07); Pelnės (0,44); Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,03)	21 (49, 50, 51)	Šlapia
3a	0,89	7230 (0,65)	Gelsvoji gegūnė; Melsvasis mėlitas; Paprastoji tuklė; Raiboji gegūnė; Rudakis satyriukas	Privati	Ganyklos arba pievos (0,62); Medžių, krūmų želdiniai (0,01); Miškas (0,23); Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,03)	21 (61, 62, 63, 64)	Šlapia
4	2,53	7140a (2,49)	Raiboji gegūnė; Rudakis satyriukas;	Valstybinė, VĮ VMU Kuršėnų regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (0,09); Miškas (1,62); Pelnės (0,82)	21 (52, 55, 58, 84, 101)	
4a	0,72	7140a (0,72)	Raiboji gegūnė; Rudakis satyriukas	Privati	Miškas (0,01); Pelnės (0,71)	21 (49, 51)	Šlapia
5ab	1,44	–	Rudakis satyriukas	Privati	Medžių, krūmų želdiniai (1,14); Miškas (0,26); Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,03)		Drėgna arba telkšo paviršinis vanduo, sudėtingai pasiekama
5b	2,09	–	Rudakis satyriukas	Valstybinė, VĮ VMU Kuršėnų regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (0,99); Medžių, krūmų želdiniai (0,40); Miškas (0,43); Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,26)	21 (59, 101)	Drėgna arba telkšo paviršinis vanduo, sudėtingai pasiekama
6b	7,27	–	–	Valstybinė, VĮ VMU Kuršėnų regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (4,34);	21 (18, 22, 24, 30)	Sausa

					Medžių, krūmų želdiniai (2,01); Miškas (0,93)		
7b	5,35	–	–	Valstybinė, VĮ VMU Kuršėnų regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (4,77); Miškas (0,41); Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,17)	21 (1, 7)	Vietomis drėgna arba šlapia
8	0,07	7230 (0,02)	Auksuotoji šaškytė (0,07) Keturdantė suktenė Pievinis satyriukas Raiboji gegūnė Raktažolė pelenėlė	Valstybinė, NŽT	Miškas (0,04); Pelkės (0,03)	21 (48)	Vietomis drėgna arba šlapia
9	0,39	7140a (0,39)	Rudakis satyriukas	Valstybinė, NŽT	Pelkės (0,39)	21 (51)	Vietomis drėgna arba šlapia
10	0,05	7140a (0,05)	Rudakis satyriukas	Valstybinė, NŽT	Pelkės (0,05)	21 (50,51)	Vietomis drėgna arba šlapia

III. INFORMACIJA APIE PRIEMONES VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE

8. Plane išskirtuose tvarkymo plotuose, kurie patenka į valstybinės reikšmės miškus, projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai bei kitos priemonės (atvirų buveinių palaikymas, biomasės šalinimas ir t.t.). Vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“, biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai skirti reguliuoti miškuose augančių uogienojų ir vaistinių augalų apšvietimo sąlygas, saugomų rūšių ir (arba) Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių gerai apsaugos būklei išsaugoti, atkurti, sudaryti sąlygas buveinės suformavimui, gerinti medžiojamųjų gyvūnų mitybos sąlygas, reguliuoti vandens telkinių pakrančių apaugimą, saugoti pelkes, smėlynus ir kitus plotus nuo apaugimo sumedėjusia augalija ir kitoms gamtotvarkos priemonėms, numatytoms vidinės miškotvarkos projektų sudedamosiomis dalimis priskirtuose gamtotvarkos planuose, tikslinėse programose, veiksmų planuose, saugomų rūšių apsaugos ir veiksmų planuose, invazinių rūšių gausos reguliavimo veiksmų planuose ar medžioklėtvarkos projektuose, invazinių rūšių gausai reguliuoti. Buveinių apsaugai svarbių teritorijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“, prieduose nurodytų gamtinių buveinių ribose, kuriose numatyta atkurti gerą buveinės būklę ar pasiekti buveinės susiformavimą, biologinės įvairovės palaikymo kirtimai projektuojami vidinės miškotvarkos projektuose ir kai jie nenumatyti gamtotvarkos planuose, tikslinėse programose, veiksmų planuose, saugomų rūšių apsaugos ir veiksmų planuose, invazinių rūšių gausos reguliavimo veiksmų planuose pagal šiuo įsakymu buveinėms patvirtintus geros apsaugos būklės kriterijus.

Vadovaujantis Aprašo 20 punkto reikalavimais, šis gamtotvarkos planas viešinamas ir papildomai derinamas, tvirtinamas ir skelbiamas vadovaujantis Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“.

Šio Plano sprendiniai yra VĮ VMU patikėjimo teise valdomų Šiaulių regioninio padalinio (iki 2018 m. sausio 8 d. buvusios VĮ Šiaulių miškų urėdijos) (šiuo metu – Kuršėnų regioninis padalinys) administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. D1-181, sudedamoji dalis.

Bendras biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimais apimamas plotas – 3,15 ha, iškertamas tūris – apie 361 m³. Kirtimai numatyti tvarkymo plotuose Nr. 1 (0,6 ha), Nr. 2 (0,06 ha), Nr. 4 (2,49 ha). Detalus kirtimų įgyvendinimo eigos aprašymas pateikiamas skyrelyje „Informacija apie priemonių įgyvendinimą“. Sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 5 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija VĮ VMU Kuršėnų regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama grafinėje dalyje.

Atlikus biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimus atvirose buveinėse, miškas atkuriamas nebus. Priskiriant Plane numatytas priemones vidinės miškotvarkos projekto sudedamajai daliai, patvirtintos kirtimų normos nebus keičiamos.

5 lentelė. Projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai ir kitos tvarkymo priemonės valstybinės reikšmės miškuose

Tvarkymo plotas								Tūris 1 ha, m³	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m³**	Priemonės pavadinimas (aprašymas)
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas, ha				
Kurtuvėnų girininkija											
1	21	56	6P 4B	Pb	IIA	0,74	0,60	37	100%**	22	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (2.1 kirsti sumedėjusią augaliją, biomasę pašalinti iš Teritorijos) Atvirų buveinių palaikymas (2.2 pjauti žolinę augaliją, (1,1a – mozaikinis šienavimas) ir krūmų atžalas, biomasę pašalinti iš Teritorijos)
1	21	57	Miško pelkė	Pb	IIA	0,44	0,44				
1	21	105	Miško pelkė	Pb	IIA	0,18	0,18				
Iš viso:							1,22			22	
2	21	58	7B 1B 2P	Pb	IIA	0,96	0,06	68	100%**	4	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (2.1 kirsti sumedėjusią augaliją, biomasę pašalinti iš Teritorijos) Atvirų buveinių palaikymas (2.2 pjauti žolinę augaliją, (1,1a – mozaikinis šienavimas) ir krūmų atžalas, biomasę pašalinti iš Teritorijos)
2	21	101	Miško laukymė	Lcl	IIA	0,92	0,12				
Iš viso:							0,18			4	
4	21	52	7B 3B	Pcn	IIA	1,52	0,02	209	100%**	4	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai

Tvarkymo plotas								Tūris 1 ha, m ³	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m ³ **	Priemonės pavadinimas (aprašymas)
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas, ha				
4	21	55	7B 3B	Pc	IIA	2,42	1,3	185	100%**	241	(2.1 kirsti sumedėjusią augaliją, biomasę pašalinti iš Teritorijos) Atvirų buveinių palaikymas (2.2 pjauti žolinę augaliją, (1,1a – mozaikinis šienavimas) ir krūmų atžalas, biomasę pašalinti iš Teritorijos)
4	21	58	7B 1B 2P	Pb	IIA	0,96	0,85	68	100%**	58	
4	21	84	7B 2J 1P	Pc	IIA	0,93	0,32	101	100%**	32	
4	21	101	Miško laukymė	Lcl	IIA	0,92	0,04				(2.1 kirsti sumedėjusią augaliją, biomasę pašalinti iš Teritorijos) Atvirų buveinių palaikymas (2.2 pjauti žolinę augaliją, (1,1a – mozaikinis šienavimas) ir krūmų atžalas, biomasę pašalinti iš Teritorijos)
Iš viso:							2,53			335	
5b	21	59	Miško laukymė	Pcn	IIA	1,33	2,09				(3.1 kirsti sumedėjusią augaliją, biomasę pašalinti iš Teritorijos) Atvirų buveinių palaikymas (3.2. šienauti, biomasę pašalinti iš Teritorijos)
5b	21	101	Miško laukymė	Lcl	IIA	0,92					
Iš viso:							2,09				
6b	21	18	Miško laukymė	Ncl	IIA	0,72	1,3				(3.1 kirsti sumedėjusią augaliją, biomasę pašalinti iš Teritorijos) Atvirų buveinių palaikymas (3.2. šienauti, biomasę pašalinti iš Teritorijos)
6b	21	22	Miško laukymė	Ncp	IIA	3,6					
6b	21	24	Miško laukymė	Ncl	IIA	2,67					
6b	21	30	Miško laukymė	Ncp	IIA	0,37					
Iš viso:							1,3				
7b	21	1	Miško laukymė	Pcn	IIA	5,44	5,35				(3.1 kirsti sumedėjusią augaliją, biomasę pašalinti iš Teritorijos) Atvirų buveinių palaikymas (3.2. šienauti, biomasę pašalinti iš Teritorijos)
7b	21	7	Miško laukymė	Ncl	IIA	0,31					
Iš viso:							5,35				
VISO:							12,67			361	

Tvarkymo plotas								Tūris 1 ha, m ³	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m ³ **	Priemonės pavadinimas (aprašymas)
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas, ha				
Bendras plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 3,15 ha; bendras iškertamas tūris – iki 361 m ³ ;											
Bendras plotas, kuriame projektuojamos kitos gamtotvarkos priemonės: sumedėjusios augalijos šalinimas – 9,52 ha; atvirų buveinių palaikymas – 12,67 ha.											

* Tvarkymo plotų dydžiai miško sklypuose apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga

** Į projektuojamą kirtimo intensyvumą neįtraukiamos pelkinių ekologinių formų pušys ir medžiai su mikrobuveinėmis, kurie turi būti paliekami.

IV. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI SUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI

9. Plano priemonių įgyvendinimą Teritorijoje koordinuoja Direkcija. Ji atsakinga už Teritorijoje nustatytų EB svarbos natūralių buveinių ir rūšių palankios apsaugos būklės užtikrinimą, kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą, taip pat informuoja ir konsultuoja žemės savininkus, valdytojus, naudotojus tvarkymo ir ekosistemų atkūrimo priemonių įgyvendinimo klausimais, teikia siūlymus dėl kraštovaizdžio ir biologinei įvairovei palankių žemės ūkio priemonių įgyvendinimo. Priemonių įgyvendinimo plane už priemonių įgyvendinimą numatytos atsakingi subjektai (jei jų numatyta daugiau nei vienas) raštu susitaria dėl konkrečiam subjektui tenkančių darbų apimtys. Pagrindiniai šiame Plane numatytų priemonių finansavimo šaltiniai yra Europos Sąjungos fondų lėšos. Kiti finansavimo šaltiniai priemonių įgyvendinimui yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, Aplinkos apsaugos rėmimo programos, Bendrųjų miškų ūkio reikių finansavimo programos, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka gautos kitos lėšos. Priemonės galima įgyvendinti ir talkų metu. Pagal Aprašo 22 punktą, suplanuotos priemonės privačios nuosavybės teise valdomuose žemės sklypuose bus įgyvendinamos tik gavus žemės sklypų savininkų ar valdytojų sutikimą. Valstybinės reikšmės miško žemėje, patikėjimo teise valdomoje VĮ VMU, darbus organizuoja ir vykdo VĮ VMU. Valstybinėje žemėje, patikėjimo teise valdomoje NŽT, esant NŽT pritarimui, darbus organizuoja ir vykdo Direkcija. Įgyvendinimo metai gali keistis priklausomai nuo gauto ar negauto finansavimo gamtotvarkos priemonių įgyvendinimui ar kitų svarbių priežasčių. 6 lentelėje pateiktos preliminarios lėšos, reikalingos perkant paslaugas priemonių įgyvendinimui. II prioriteto tvarkymo plotuose Nr. 5ab, 5b, 6b, 7b priemonės įgyvendinamos turint tam lėšų.

6 lentelė. Priemonių įgyvendinimo apimtys ir terminai

Priemonės Nr.	Atsakinga institucija	Tvarkymo ploto Nr.	Darbų apimtys, ha, vnt.	Įgyvendinimo metai, preliminarus lėšų poreikis, Eur.				
				I	II	III	IV	V
1.1.	Direkcija	Visa teritorija	109,36	20000				
1.2.	Direkcija, VĮ VMU	Visa teritorija	109,36		100000	x		
2.1.	VĮ VMU, Direkcija	1, 1a, 2, 2a, 3a, 8, 10 (4, 4a, 9)	5,0 (3,63)		8000 (6000)			
2.2.	Direkcija, VĮ VMU	1, 1a, 2, 2a, 3a, 8, 10 (4, 4a, 9)	5,0 (3,63)	6000 (4000)	6000 (4000)	6000 (4000)	6000 (4000)	6000 (4000)
3.1	VĮ VMU, Direkcija	5ab, 5b, 6b, 7b	16,15	24000				
3.2	Direkcija, VĮ VMU	5ab, 5b, 6b, 7b	16,15	16000	16000	16000	16000	16000

V. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA

10. Už Plano įgyvendinimo stebėseną, peržiūrą ir tikslinimą atsako Direkcija, kuri vertina EB svarbos natūralių buveinių būklę, plano ir jo priemonių efektyvumą. Direkcija įveda informaciją apie įgyvendintas gamtotvarkos priemones į Biologinės įvairovės informacinės sistemos (toliau - BĪIS) gamtotvarkos modulį (<https://gamtotvarka.biip.lt/>) ne vėliau kaip per 15 darbo dienų.

Planas turi būti peržiūrimas ne vėliau kaip po penkerių metų jį patvirtinus ir parengiant peržiūros ataskaitą pagal Apraše pateiktas rekomendacijas. Kitos peržiūrų ataskaitos rengiamos ne rečiau kaip kas 5 metai. Planas gali būti peržiūrimas ar tikslinimas ir dažniau nei kas penkerius metus, jeigu atsiranda naujų aplinkybių, kurios nevertintos plano rengimo metu, pradeda blogėti EB svarbos natūralių buveinių būklė, mažėja saugomų rūšių populiacija arba randama efektyvesnių būdų užtikrinti palankią jų apsaugos būklę.

Įgyvendinant Planą numatytas priemonės, stebimas jų poveikis saugomų gamtos vertybių apsaugos būklei pagal Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių geros apsaugos būklės kriterijus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“. Tuo tikslu fiksuojamos natūralių buveinių plotų ribos, o būklė vertinama pagal natūralių buveinių būklės vertinimo kriterijus (toliau – BVK), patvirtintus Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2025 m. spalio 17 d. įsakymu „Dėl Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių monitoringo metodikos patvirtinimo“. Pirminio būklės vertinimo pagal BVK duomenys turi būti ne senesni kaip 2 metai iki gamtotvarkos darbų pradžios, nes dėl klimato krizės apsausintų pelkių buveinių ir seniai apleistų pievų būklė sparčiai kinta, dėl ko senesni duomenys gali neatspindėti aktualios situacijos. Visas Buveinių ir rūšių būklės vertinimas prieš gamtotvarką, ir 5-aisiais bei 10-aisiais Plano įgyvendinimo metais atliekamas toje pačioje vietoje. Tinkamas tyrimų laikas – vegetacijos laikotarpis, optimalus – birželio pirmoji pusė. Pagal galimybes ši stebėseną derinama su Direkcijos vykdoma gamtos vertybių stebėseną, valstybinių draustinių vertinimu.

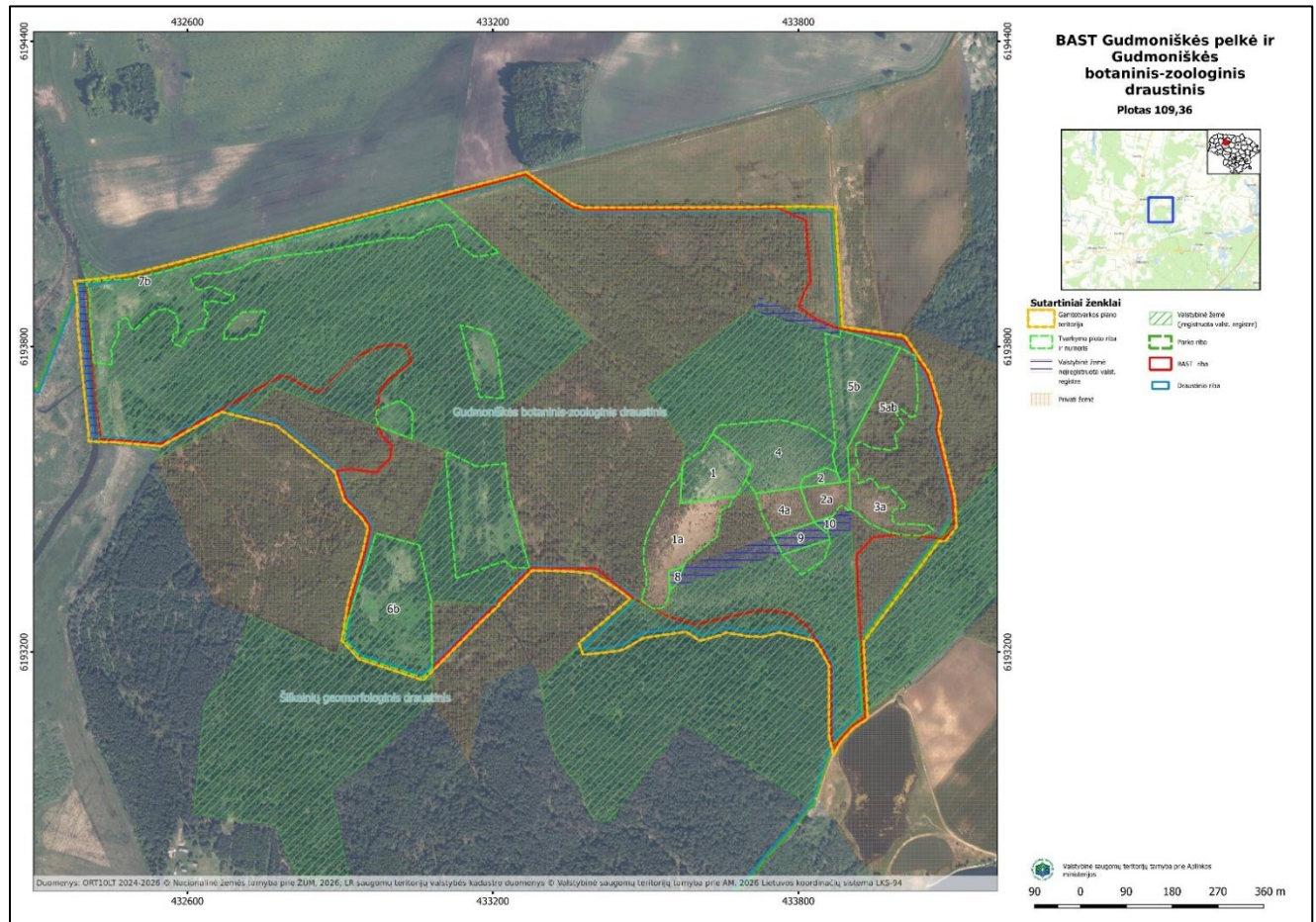
VI. PRIEDAI

11. Tvarkymo plotų žemėlapis, kita grafinė dalis pateikiami 1–4 prieduose. Taip pat su žemėlapiais galima susipažinti BĪIS gamtotvarkos modulyje https://gamtotvarka.biip.lt/dokumentai/gamtotvarkos-planai/perziura/tvarkymo_teritorijos/0f7ab6b4-cd23-4bf8-a7fc-f2bd442eb31e/.

SRIS kaupiami duomenys apie saugomas gamtos vertybes, kurių tiksli radimo vieta 1 priede nenurodoma. Duomenys apie saugomas rūšis, jų augavietes ir radavietes tvarkomi ir teikiami Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenų teikimo ir tvarkymo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

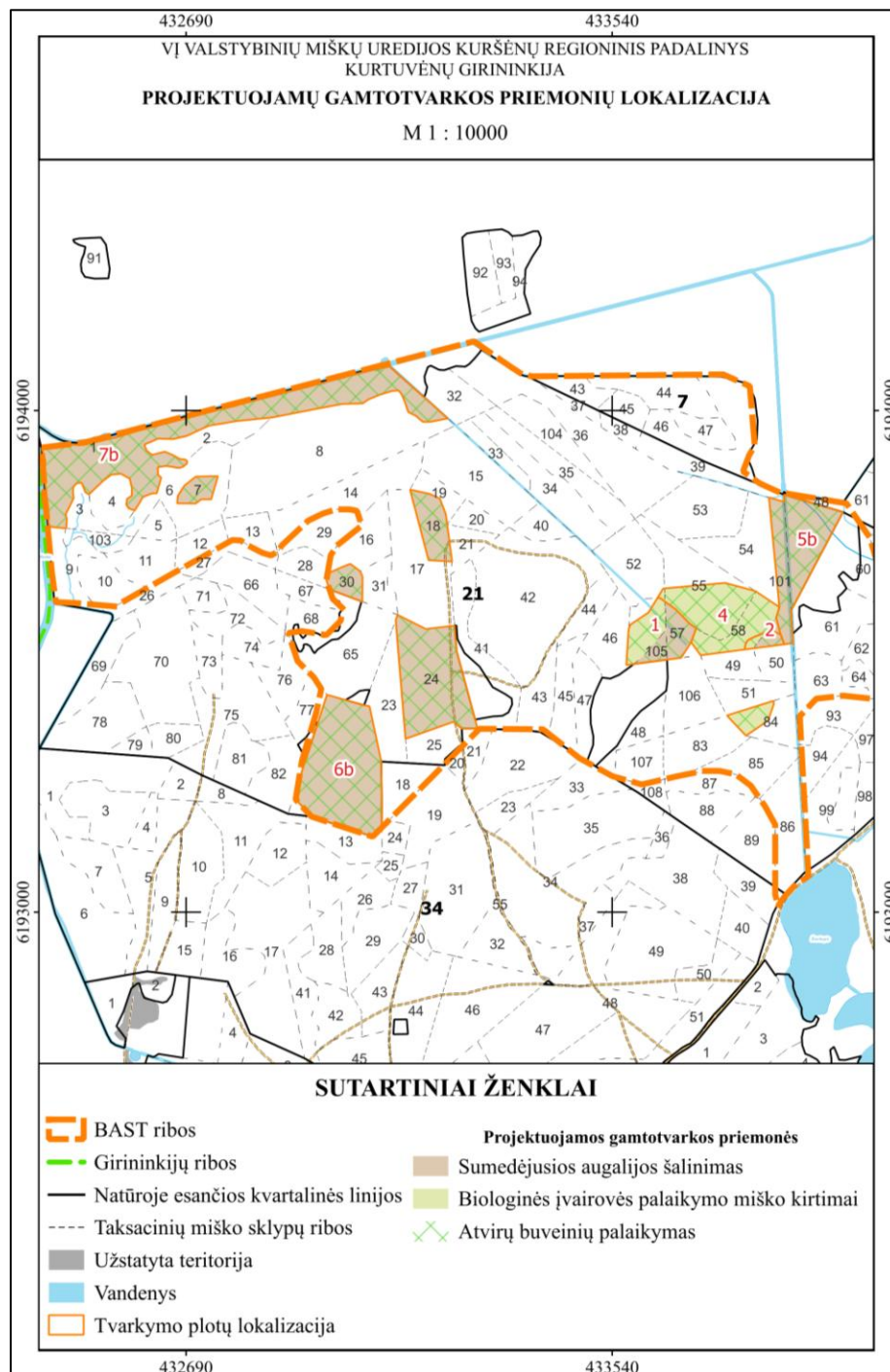
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos
 „Gudmoniškės pelkė“ (kodas LTKEL0015) ir
 Gudmoniškės botaninio-zoologinio draustinio
 gamtotvarkos plano
 2 priedas

Tvarkymo plotai

Buveinių apsaugai svarbios teritorijos
 „Gudmoniškės pelkė“ (kodas LTKEL0015) ir
 Gudmoniškės botaninio-zoologinio draustinio
 gamtotvarkos plano
 3 priedas

Tvarkymo plotai valstybiniuose miškuose

Buveinių apsaugai svarbios teritorijos
„Gudmoniškės pelkė“ (kodas LTKEL0015) ir
Gudmoniškės botaninio-zoologinio draustinio
gamtotvarkos plano
4 priedas

Žemės naudmenos

